

է Բելուջիստան: Ի՞նչ արածներս միայն անձնա-
կան ենթադրութիւն է, որ տակաւին կարօտ է
հմուտ բանասէրների ու յայտնի հնագէտ-պատ-
մաբանների մանրագնծին հետազօտութեան և լու-
սաբանութեան: Սակայն և այնպէս, ի նկատի առ-
նելով մահմեդականների այն ընդրոշ յատկութիւ-
նը, որ մի որևէ երկիր տիրելուն պէս ըննի մի-
ջոցներով կամենում են տիրապետող հանդիսա-
նալ, ոչ միայն նրանք իրենց լեզուն, բարբերը,
սովորութիւնները և նիստ ու կացը մտցնում են
իրենց ստորագրեալ ազգերի մէջ, այլև պատմա-
կան տեղերի, լեռների ու գետերի անունները
մինչև անգամ փոփոխում-աղաւաղում են և կամ
կնքում են բոլորովին մահմեդական անուններով:
Օրինակի համար՝ Արաքս կամ Երասխ գետին—
Արազ, Ախուրեան գետին՝ Արփայ չայ, Եփրատ
գետին՝ Մուրատ չայ, Արագած լեռան՝ Ալա-
գետազ, Սև-լեռան՝ Կարա-զազ, կամ Երզնկայ քա-
ղաքին՝ Իրիզայ, Ակն՝ Էկին, Սերաստիա՝ Թո-
խաթ և այլն և այլն: Չալաբի անունով մի կրօ-
նամուլ հրէշ միանում է տեղական պարսիկների
և լեռնցի լեզվիների հետ,—մօտաւորապէս 1751
թ. և Ուտիացոց աշխարհի Հայ քրիստոնեաների
գլխին չար պատիժ ու կատարեալ պատուհաս է
հանդիսանում: Մինչև մեր օրերը ծերունիները
զարհուրանքով պատմում են, որ այդ գահանա-
բարոյ Չալաբին հարիւրաւոր և բիւրաւոր ան-
մեղ քրիստոնեաների լեզուներն է կտրել տուել,
որ մայրենի լեզուով չխօսեն, ականջներն է կլա-
րել տուել ու խլացրել, որ ժամերգութիւն և ս.